

Προβληματισμοί για την πορεία του συνεργατισμού στον τόπο μας

Η Ελλάδα είναι από τις χώρες που η Κοινωνική Οικονομία αναγνωρίζεται από αυτό που δεν είναι, αλλά όχι από αυτό που είναι.

Η Κοινωνική Οικονομία αναγνωρίζεται ως μη - κυβερνητική, μη - κερδοσκοπική, δηλ. δεν εντάσσεται στο χώρο της κρατικής ούτε στον χώρο της Ιδιωτικής Οικονομίας (Ελεύθερης Αγοράς) με σκοπό το κέρδος, δεν αναγνωρίζεται όμως ως το ώριμο τέκνο της Οικιακής Οικονομίας.

Κοινωνική Οικονομία, το παιδί της Οικιακής Οικονομίας

«Η απλήρωτη εργασία της Οικιακής Οικονομίας Διεθνώς φτάνει το 70% του παγκόσμιου Α.Ε.Π. Τι κάνει την διαφορά με την πολιτική οικονομία που υπάρχουν μόνο εμπορευματικές αξίες;

Η απλήρωτη εργασία της Οικιακής Οικονομίας είναι το αμορτισέρ που απορροφά τους κραδασμούς και τα σοκ από τον πληθωρισμό, την ανεργία και την αρρώστια. Αυτή καλύπτει τη δημόσια υποεπένδυση στις κοινωνικές υποδομές της φροντίδας και τις ελλείψεις νοσηλευτικού προσωπικού. Φροντίζει τους ηλικιωμένους, τους αρρώστους και τους αδύνατους, δουλεύει για το οικογενειακό μαγαζί και το χωράφι. Αυξάνει το «κοινωνικό κεφάλαιο», τον κοινό μας πλούτο, γιατί κοινωνικό κεφάλαιο είναι τα υγιή παιδιά με αξίες, με συναισθηματική ευφυΐα, αλληλεγγύη και αυτοέλεγχο που παρακινούνται στη δια βίου προσπάθεια και μάθηση. Είναι πολύ δύσκολο να αποτιμήσουμε την προστιθέμενη οικονομική και κοινωνική αξία της απλήρωτης εργασίας των γυναικών αλλά και των ανδρών».

Μίμης Ανδρουλάκης
« Συμφέρον και Συμπάθεια» σελ. 101-104

« Οι συνεταιρισμοί είναι δημιούργημα της πιεστικής ανάγκης, που θέτει σε δοκιμασία την επιβίωση των οικονομικά αδυνάμων μελών της κοινωνίας και του πνεύματος ισότιμης συνεργασίας τους, με προσωπική συμμετοχή όλων και αλληλοβοήθεια, ώστε ν' αντιμετωπισθεί η πιεστική ανάγκη. Τα βασικά εφόδια της συνεργασίας είναι η βιολογική δύναμη των ανθρώπων, η εκούσια σύμπραξη, η πίστη και αποφασιστικότητα για επιτυχία και αλληλεγγύη. Με υποδεέστερη βαρύτητα ακολουθούν τα περιορισμένα υλικά μέσα, που υποστηρίζουν την κοινή πρωτοβουλία.

Σκοπός των συνεταιρισμών είναι η εξασφάλιση στα μέλη των συνθηκών διαβίωσης με αξιοπρέπεια και η πρόσδοση στις καθημερινές επαγγελματικές ασχολίες των χαρακτηριστικών της δημιουργικότητας και της ωφελιμότητας. Έτσι, οι συνεταιρισμοί συμβάλλουν στην ολοκλήρωση και εξύψωση του ρόλου των ασθενεστέρων, από οικονομική κυρίως άποψη, μελών της κοινωνίας, οπότε οι ευεργετικές επιπτώσεις είναι άμεσες και ποικίλες για το σύνολο της κοινωνίας όπου δρουν».

Γεώργιος Χρ. Δασκάλου
«Κοινωνική Οικονομία-Αστικοί και Γεωργικοί Συνεταιρισμοί» σελ. 1

Σύμφωνα με τα όσα έχουν αναφερθεί, είναι φανερό οι ομοιότητες των στόχων της Οικιακής και της Κοινωνικής Οικονομίας, ως διαχρονική εξέλιξη της πρώτης, που εκφράζουν μια διαφορετική αντίληψη σε σχέση με τις δύο σύγχρονες και κυρίαρχες οικονομίες.

Οι σύγχρονες οικονομίες λειτουργούν ως προέκταση των σχέσεων που αναπτύχθηκαν στις μεγάλες πατριαρχικές οικογένειες (φατρίες), και βρίσκονται σε άμεση αντίθεση με τις σημερινές, αυτόβουλες (δημοκρατικές) οικογενειακές σχέσεις που στηρίζονται στην αλληλοβοήθεια.

Εάν η σύγχρονη δημοκρατική οικογένεια, απαλλαγμένη από τα κατάλοιπα του πατριαρχικού μοντέλου, είναι το μικρότερο τούβλο που συνθέτει το οικοδόμημα την κοινωνίας, θα πρέπει σύντομα σε αυτό το οικοδόμημα να αναδειχτεί και να αναπνεύσει, η δημοκρατική επιχείρηση της κοινωνικής οικονομίας, διαχέοντας την δημοκρατία και την αλληλοβοήθεια σε όλες τις πτυχές της ζωής, που μοιράζεται στην οικογένεια, στην εργασία και στον ελεύθερο χρόνο.

Οι επιχειρήσεις των συνεταιρισμών, μπορούν και είναι πιο παραγωγικές από τις συμβατικές επιχειρήσεις, γιατί παρέχουν περισσότερα κίνητρα απόδοσης στους εργαζομένους ενώ ταυτόχρονα στοχεύουν και στις κοινωνικές ανάγκες τους. Εντοπίζουν τα προτερήματα του κάθε Οικονομικού Τομέα κοιτώντας από άλλη οπτική γωνία, τα εφαρμόζουν με τρόπο που τις καθιστούν εν' τέλει τόσο διαφορετικές ως επιχειρήσεις:

- Ως δημοσίου συμφέροντος προσφέρουν κοινόχρηστες υποδομές, δίχως να ζητούν περισσότερους φόρους.
- Ως ιδιωτικού συμφέροντος προσφέρουν ατομικά καλύτερες οικονομικές επενδύσεις, εξασφαλίζουν περισσότερα αγαθά, δίχως να ζητούν περισσότερα χρήματα.
- Ως κοινωφελείς μη κερδοσκοπικές προσφέρουν κοινωνικό έργο σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο, δίχως να ζητούν φιλανθρωπικές χορηγίες (Με σεβασμό στον άνθρωπο, δεν τον καθιστούν υποχείριο ελεημοσύνης).